

[Jørgen Jørgensen (Løjre).]

hvordan det skal løses, er man hidtil veget tilbage for at tage de nødvendige skridt; i hvert fald for at gå ind på de planer om ændringer, som hidtil har foreligget. Man må også være meget, meget varsom med at gribe ind i den ret, som sognemenighederne har fået gennem menighedsrådsloven til selv at vælge deres præster, hvad de faktisk kan, hvis de kan blive enige i et sogn. Det er noget fundamentalt, det vigtigste af det, der ligger i menighedsrådsloven, at sognemenighederne har ret til at besætte præsteembeder. Når man dengang har ment, og når man til enhver tid må mene, at det har sin værdi, ligger det i, at man må regne med, at en sognemenighed, der på eget initiativ og eget ansvar henter en præst til sognet, må føle et ansvar og en forpligtelse overfor denne præst til at hjælpe ham i hans arbejde, og det er noget meget væsentligt. Jeg mener derfor, at man skal være yderst, yderst varsom med at formindske denne sognemenighedernes ret til at besætte præsteembeder, også fordi man, hvis man formindsker menighedernes indflydelse, tager noget af ansvaret bort fra dem og får dem til at føle mindre forpligtelse overfor deres præst.

Man må også gøre sig klart, at hvis man fulgte ministerens forslag om, at hvert tiende embede ganske skematisk besættes på denne måde, ville det vække voldsom kritik i de sogne, som dette lotteri kom til at gå ud over. Jeg ser nok, at man regner med, at der går 130 år imellem, at et sogn kommer ud for den forskrækkelse, men det vil ikke have så forfærdelig megen interesse for dem, det rammer nu, at det vil vare 130 år, før det sker igen.

Det er også et spørgsmål, om man gør den pågældende præst en tjeneste ved, at embedet besættes på denne særlige måde. Alle ved, at de seks, hvis ansøgninger bliver sendt ud til menighedsrådet at vælge imellem, er præster, som på normal måde ikke kunne blive forflyttet. Det er allerede slet ikke så forfærdelig rart for præsterne at komme med på denne liste. Og dernæst: Vil det menighedsråd, som føler sig krænket over, at dets rettigheder er gået for nær, føle sig ansvarligt for det kirkelige arbejde i sognet på samme måde, som det ville have gjort, hvis det selv havde haft ansvaret

for præstekaldelsen? Jeg synes, man må overveje disse ting meget nøje, før man foretager en ændring i den bestående ordning. Vel er det rigtigt, at det er store menneskelige problemer, det drejer sig om for præsterne vedkommende, men præstens gerning i det hele taget er jo af en særlig karakter. Den er bl. a. forbundet med den risiko, at præsten ikke falder til på det sted, hvor han er kommet, hvad der slet ikke behøver at være præstens skyld, men det kan alligevel være vanskeligt for ministeriet at skønne i det enkelte tilfælde, om det er præstens skyld eller ikke, og det er måske bedre at lade det afgøre af det menighedsråd, som skal have denne præst til sin sognepræst.

Jeg mener, at denne fremgangsmåde med at udpege hvert tiende embede til at falde ind under ordningen er meget summarisk og tilfældig og ikke særlig tiltalende, og der må vel også, hvis man endelig vil vise hensyn til de præster, det her drejer sig om, kunne findes andre kriterier, en anden form for udvælgelse end den her foreslåede.

Jeg har set den tanke fremsat, at de meget små embeder kun kunne søges af præster over en vis alder. Det blev nævnt af det ærede medlem hr. Fibiger, at der måske var visse embeder, hvor man også ville stille som betingelse, at den pågældende i hvert fald havde den anciennitet og alder, som gjorde ham kvalificeret til at beklæde dette embede. Jeg mener, man må kunne træffe ordninger af denne karakter, og det vil jeg gerne være med til at se på. Men jeg må erkende, at mit partis hovedsynspunkt er, at de rettigheder, man har givet menighedsrådene med hensyn til indflydelse på præstevalget, og det ansvar og den forpligtelse overfor præsten, som dermed følger, er noget fundamentalt og centralt i den danske kirkelovgivning, som vi skal være yderst varsomme med at røre ved.

Jeg kan ikke tiltræde det foreliggende forslag, men vil naturligvis gerne være med til i udvalget at overveje, om der kan findes andre muligheder.

Alfred Jørgensen: Det foreliggende lovforslag kan vurderes ud fra to forskellige synspunkter. På den ene side drejer det sig om en indskrænkning i menighedsrådenes